

Најаву бившег посредника у преговорима о Косову Мартија Ахтисарија да ће Србија морати да призна Косово уколико буде желела да уђе у ЕУ, Београд доживљава као лобистички потез дипломате који је од почетка радио на косовској независности и на крају изгубио кредибилитет у међународној политици.

Занимљиво је да су и власт и опозиција уверени да ЕУ неће испоставити тај нови захтев Србији, макар не онако како га је Ахтисари формулисао.

Извор „Политике” из владе тврди да такав захтев Србији до данас нико није споменуо и да се ни у једном форуму о томе не разговара. „Да је Ахтисари у праву и да је та ствар координирана до те мере да се спрема ново условљавање будите сигурни да би то у одређеним форумима ЕУ нама већ било представљено”, каже овај дипломата из владе.

Ставови опозиције разликују се само у нијансама: ДСС сматра да такав захтев неће бити саопштен председнику Тадићу „као гром из ведра неба”, јер ће циљ бити постигнут потписивањем бројних споразума са Еулексом, док радикали верују да ће тај услов врло експлицитно бити изречен.

Ахтисари је у бечком дневнику „Стандард” наставио своју кампању, па је уз разочарање што све земље ЕУ нису признале Косово, објаснио и зашто је пожurio са решавањем статуса Косова: „Желео сам да избегнем још један замрзнути конфликт”.

Разне притиске којима ће Србија бити изложена очекује и заменик председника СНС-а Александар Вучић, али наглашава да су чланови његове странке у разговорима са „буквално свим европским представницима до сада чули потпуно јасан став – да нико од Србије неће тражити да призна независност Косова”.

У ДС-у верују да је Ахтисаријева изјава приватног карактера и да је супротна званичној политици ЕУ. Посланики портпарол ДС-а Јелена Триван каже да је најважније што „ми ту политику водимо усаглашено са ЕУ и што унија као заједница народа и држава у потпуности поштује наш суверенитет и интегритет, што доказује члан ССП-а у коме се то потврђује”.

Потпредседник ДСС-а Слободан Самарџић верује у идентичан исход, али сматра да управо Србија „корак по корак, споразум по споразум, доводи до фактичког признања Косова”. „Када Еулекс оде, сви ти споразуми ће остати у наслеђе приштинској власти онда ћемо ми схватити да смо Косово признали још давно”, сматра Самарџић.

Овакав исход ни у расправама не дозвољава СПС, који се позива на „први и основни принцип на коме је формирана скупштинска већина и влада – одбрана државних и националних интереса.

„Зато није важно шта Ахтисари каже, важно је шта Србија чини, шта је постигла и шта ће урадити, а убеђен сам да ће наставити да води одлучну, јасну и недвосмислену борбу на дипломатском плану, као и да ће практичним потезима на терену омогућити што боље услове за опстанак и живот Срба и неалбанаца на КиМ”, каже портпарол СПС-а Ђорђе Милићевић.

Ипак, образлажући спорни став да ће Србија морати да призна Косово, Ахтисари се позива и на реалан услов за евроинтеграције – регионалну сарадњу.

У таквом контексту „Политикин” извор у влади објашњава да ће Србија бити оцењивана као свака друга држава која има добре односе са својим суседима. „Самим тим што је јасно да Косово није сусед Србије, тако нешто неће моћи бити стављено пред Србију, поготово што не постоји јединствено гледиште у оквиру ЕУ о томе да ли је Косово сусед или је део Србије”, каже овај извор.

На примедбу да Европска комисија управо завршава студију изводљивости за Косово, овај владин службеник каже да то не дефинише нечију сувереност и да је то „само преглед и оцена нечије спремности за испуњавање европских стандарда, али да то ни на који начин не може да потврди сувереност те творевине”.

Полемику о признању Косова за улазак у ЕУ, који често спомиње опозиција у Србији, а сада и Ахтисари, члан председништва ЛДП-а Иван Андрић закључује констатацијом да „ипак, антиевропске снаге, највише у самој Србији, стално покушавају да 'оцрне' ЕУ и зауставе интеграције, тако што ову тему подгревају, подижу страхове и намерно игноришу званичну политику ЕУ”.

(Политика)